# ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 6ης Ιουλίου 2000 *

Στην υπόθεση C-289/97,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Giudice di Pace di Genova (Ιταλία) προς το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

**Eridania SpA**

και

**Azienda Agricola San Luca di Rumagnoli Viannj,**

η έκδοση προδικαστικής αποφάσεως ως προς το κύρος του άρθρου 1, στοιχείο στ', του κανονισμού (ΕΚ) 1580/96 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουλίου 1996, για τον καθορισμό, για την περίοδο εμπορίας 1996/97, των παραγώγων τιμών παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης, της τιμής παρεμβάσεως της ακατέργαστης ζάχαρης, των ελα-

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

χίστων τιμών τεύτλων Α και τεύτλων Β, καθώς και του ποσού της επιστροφής για την αντιστάθμιση των εξόδων αποθεματοποιήσεως (ΕΕ L 206, σ. 9), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 1785/81 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1981, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 177, σ. 4), όπως ισχύει μετά τον κανονισμό (ΕΚ) 1101/95 του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 1995 (ΕΕ L 110, σ. 1),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. J. G. Kapteyn, προεδρεύοντα του τμήματος, G. Hirsch (εισηγητή) και H. Ragnemalm, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: J. Mischo,
γραμματέας: D. Louterman-Hubeau, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

λαμβάνοντας υπόψη τις γραπτές παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— η Eridania SpA, εκπροσωπούμενη από τους C. Cacciapuoti και I. Vigliotti, δικηγόρους Γένουας, και B. O'Connor, solicitor,

— το Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, εκπροσωπούμενο από τους I. Díez Parra και J.-P. Hix, νομικούς συμβούλους,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη M. Κοντού και τον F. Ruggeri Laderchi, μέλη της Νομικής Υπηρεσίας,

έχοντας υπόψη την έκθεση ακροατηρίου,

αφού άκουσε τις προφορικές παρατηρήσεις της Eridania SpA, εκπροσωπουμένης από τους I. Vigliotti και B. O'Connor, του Συμβουλίου, εκπροσωπουμένου από τους I. Díez Parra και J.-P. Hix, και της Επιτροπής, εκπροσωπουμένης από τον F. Ruggeri Laderchi, κατά τη συνεδρίαση της 4ης Μαρτίου 1999,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 22ας Απριλίου 1999,

έχοντας υπόψη τη διάταξη της 5ης Οκτωβρίου 1999 σχετικά με αίτηση κινήσεως εκ νέου της προφορικής διαδικασίας,

εκδίδει την ακόλουθη

## Απόφαση

1 Με διάταξη της 16ης Ιουλίου 1997, που περιήλθε στη Γραμματεία του Δικαστηρίου στις 4 Αυγούστου 1997, ο Giudice di Pace di Genova υπέβαλε, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΚ (νυν άρθρου 234 ΕΚ), δύο προδικαστικά ερωτήματα ως προς το κύρος του άρθρου 1, στοιχείο στ', του κανονισμού (ΕΚ) 1580/96 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουλίου 1996, για τον καθορισμό, για την περίοδο εμπορίας 1996/97, των παραγώγων τιμών παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης, της τιμής παρεμβάσεως της ακατέργαστης ζάχαρης, των ελαχίστων τιμών τεύτλων Α και τεύτλων Β, καθώς και του ποσού της επιστροφής για την αντιστάθμιση των εξόδων αποθεματοποιήσεως (ΕΕ L 206, σ. 9), και του κανονισμού (ΕΟΚ) 1785/81 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1981, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 177, σ. 4), όπως ισχύει μετά τον κανονισμό (ΕΚ) 1101/95 του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 1995 (ΕΕ L 110, σ. 1, στο εξής: κανονισμός 1785/81).

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Eridania SpA (στο εξής: Eridania), παραγωγού ζάχαρης στην Ιταλία, και της Azienda Agricola San Luca di Rumagnoli Viannj (στο εξής: Agricola), επιχείρηση που εφοδίασε την Eridania με ζαχαρότευτλα, ως προς το βάσιμο του χαρακτηρισμού της Ιταλίας ως ελλειμματικής ζώνης για την περίοδο εμπορίας 1996/97 και, συνεπώς, ως προς την εφαρμογή της παράγωγης τιμής παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης για τις ζώνες αυτού του κράτους μέλους καθώς και των ελαχίστων επαυξημένων τιμών που πρέπει να καταβληθούν στους παραγωγούς τεύτλων.

## Η κοινοτική κανονιστική ρύθμιση

*Επί της κοινής οργανώσεως της αγοράς στον τομέα της ζάχαρης*

3 Στο πλαίσιο της κοινής οργανώσεως της αγοράς στον τομέα της ζάχαρης (στο εξής: ΚΟΑ της ζάχαρης), ο κανονισμός 1785/81 θέσπισε, στον τίτλο του I, καθεστώς τιμών και, στον τίτλο του III, καθεστώς ποσοστώσεων.

4 Το καθεστώς των ποσοστώσεων προβλέπει, για κάθε κράτος μέλος, συγκεκριμένες βασικές ποσότητες για την παραγωγή ζάχαρης και ισογλυκόζης. Οι ποσότητες αυτές υποδιαιρούνται σε βασικές ποσότητες Α και βασικές ποσότητες Β. Στη συνέχεια, οι ποσότητες αυτές χορηγούνται στους παραγωγούς ούτως ώστε καθένας από αυτούς να λαμβάνει μία ποσόστωση παραγωγής Α και μία ποσόστωση παραγωγής Β (κοινώς αποκαλούμενες «ζάχαρη Α» και «ζάχαρη Β»), η μεν βασική ποσότητα Α αντιστοιχεί, τουλάχιστον για ένα πρώτο χρονικό διάστημα, στην κοινοτική κατανάλωση, η δε βασική ποσότητα Β είναι αυτή που υπερβαίνει την ποσόστωση Α χωρίς πάντως να υπερβαίνει το σύνολο των ποσοστώσεων Α και Β ενός συγκεκριμένου παραγωγού.

5 Η πλεονασματική παραγωγή, που υπερβαίνει το σύνολο των ποσοστώσεων Α και Β (αποκαλούμενη «ζάχαρη Γ»), δεν μπορεί να διατίθεται στην εγχώρια αγορά της

Κοινότητας και πρέπει να εξάγεται προς τρίτες χώρες, χωρίς καμία παρέμβαση της Κοινότητας, εκτός αν η ποσότητα αυτή μεταφερθεί, εντός των ορίων των καθορισμένων ποσοτήτων, στην επόμενη περίοδο εμπορίας.

6 Για τις δύο ποσοστώσεις ζάχαρης Α και Β, οι παραγωγοί ζάχαρης απολαύουν εγγυήσεως κατάλληλης αποζημιώσεως χάρη στην ύπαρξη τιμής παρεμβάσεως και επιστροφών κατά την εξαγωγή. Πάντως, για τη ζάχαρη Α, που προορίζεται τόσο για κατανάλωση στην κοινοτική αγορά όσο και για εξαγωγή, η εγγυημένη τιμή παρεμβάσεως είναι υψηλότερη της τιμής παρεμβάσεως για τη ζάχαρη Β. Λόγω των εισφορών που διαφέρουν ανάλογα με τις ποσοστώσεις, η ζάχαρη Α απολαύει εγγυήσεως ίσης προς το 98 % της τιμής παρεμβάσεως και η ζάχαρη Β εγγυήσεως ίσης είτε προς το 68 % είτε προς το 60,5 % της τιμής αυτής.

7 Οι τιμές παρεμβάσεως κατανέμονται σε δύο κατηγορίες, σύμφωνα με το άρθρο 3 του κανονισμού 1785/81, το οποίο ορίζει:

«1. Για τη λευκή ζάχαρη, ορίζεται ετησίως:

α) μία τιμή παρεμβάσεως για τις μη ελλειμματικές ζώνες·

β) μία παράγωγη τιμή παρεμβάσεως για κάθε μία ελλειμματική ζώνη.

(...)

4. Η τιμή παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης ορίζεται πριν από την 1η Αυγούστου για την περίοδο εμπορίας που αρχίζει την 1η Ιουλίου του επόμενου έτους, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 43, παράγραφος 2, της Συνθήκης.

(...)

5. Το Συμβούλιο, με ειδική πλειοψηφία μετά από πρόταση της Επιτροπής, ορίζει κάθε χρόνο την τιμή παρεμβάσεως της ακατέργαστης ζάχαρης και τις παράγωγες τιμές παρεμβάσεως ταυτόχρονα με την τιμή παρεμβάσεως για τη λευκή ζάχαρη.»

8 Για να δοθούν δίκαιες εγγυήσεις στους παραγωγούς, ορίζεται ετησίως ελάχιστη τιμή τεύτλου, συγχρόνως με την τιμή της ζάχαρης, ανάλογα με τη βασική τιμή που έχει καθοριστεί σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού 1785/81. Ως προς τις ελάχιστες τιμές για τα τεύτλα, το άρθρο 5 του ιδίου κανονισμού προβλέπει:

«1. Κάθε χρόνο ορίζεται ταυτόχρονα με την τιμή παρεμβάσεως λευκής ζάχαρης μία ελάχιστη τιμή για τα τεύτλα Α και μία ελάχιστη τιμή για τα τεύτλα Β.

(...)

2. Η ελάχιστη τιμή για τα τεύτλα Α είναι ίση με το 98 % της βασικής τιμής των τεύτλων.

(...) η ελάχιστη τιμή τεύτλου Β είναι ίση με το 68 % της βασικής τιμής τεύτλων.

3. Για τις ζώνες για τις οποίες ορίζεται παράγωγη τιμή παρεμβάσεως λευκής ζάχαρης, οι ελάχιστες τιμές τεύτλων Α και τεύτλων Β αυξάνονται κατά ένα ποσό ίσο με τη διαφορά μεταξύ της παραγώγου τιμής παρεμβάσεως της εν λόγω ζώνης και της τιμής παρεμβάσεως, πολλαπλασιαζομένου με ένα συντελεστή 1,30.

4. Κατά την έννοια του παρόντος κανονισμού, νοούνται ως τεύτλα Α και τεύτλα Β όλα τα τεύτλα που μεταποιούνται αντίστοιχα σε ζάχαρη Α ή σε ζάχαρη Β (...).

(...)»

9 Σύμφωνα με το άρθρο 6 του κανονισμού 1785/81:

«1. (...) οι ζαχαροβιομήχανοι υποχρεούνται, κατά την αγορά τεύτλων

(...)

να καταβάλουν τουλάχιστον μία ελάχιστη τιμή (...).

2. Η ελάχιστη τιμή που προβλέπεται στην παράγραφο 1 αντιστοιχεί:

α) όσον αφορά τις μη ελλειμματικές ζώνες:

— για τα τεύτλα που θα μεταποιηθούν σε ζάχαρη Α, στην ελάχιστη τιμή του τεύτλου Α,

— για τα τεύτλα που θα μεταποιηθούν σε ζάχαρη Β, στην ελάχιστη τιμή του τεύτλου Β·

β) όσον αφορά τις ελλειμματικές ζώνες:

— για τα τεύτλα που θα μεταποιηθούν σε ζάχαρη Α, στην ελάχιστη τιμή του τεύτλου Α επαυξημένη σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 3,

— για τα τεύτλα που θα μεταποιηθούν σε ζάχαρη Β στην ελάχιστη τιμή του τεύτλου Β επαυξημένη σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 3.

(...)»

10 Συνεπώς, στις ζώνες που θεωρούνται ελλειμματικές υπό την έννοια της ΚΟΑ της ζάχαρης εφαρμόζονται οι παράγωγες τιμές παρεμβάσεως δυνάμει του άρθρου 3, παράγραφοι 1, στοιχείο β', και 5, του κανονισμού 1785/81 και οι ελάχιστες τιμές των τεύτλων, επαυξημένες σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 3, του ιδίου κανονισμού (στο εξής: επαυξημένες τιμές). Το σύστημα αυτό είναι κοινώς γνωστό με την ονομασία «κατάτμηση σε περιφέρειες» και επιτρέπει τον καθορισμό υψηλοτέρων τιμών για τις ελλειμματικές ζώνες από τις αντίστοιχες τιμές για τις μη ελλειμματικές ζώνες.

*Επί των κανονισμών σχετικά με την περίοδο 1996/97*

11 Κατά τη συνεδρίαση της 24ης και 25ης Ιουνίου 1996, το Συμβούλιο δεν κατέληξε σε γενική συμφωνία για το σύνολο του «πακέτου τιμών» σχετικά με τις διάφορες κοινές οργανώσεις αγοράς.

12 Η Επιτροπή εξέδωσε τον κανονισμό (ΕΚ) 1252/96, της 28ης Ιουνίου 1996, για συντηρητικά μέτρα στον τομέα της ζάχαρης (ΕΕ L 161, σ. 142). Συντηρητικώς, η Επιτροπή καθόρισε, για την περίοδο 1996/97, ποσό 63,19 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα ζάχαρης ως τιμή παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης για τις μη ελλειμματικές ζώνες και, ως παράγωγη τιμή παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης, ποσό 65,53 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα ζάχαρης για όλες τις ζώνες της Ιταλίας. Περαιτέρω, στο άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού καθορίστηκαν τα ποσά των 46,72 ECU ανά τόνο ως ελάχιστη τιμή του τεύτλου Α και 32,42 ECU ανά τόνο ως ελάχιστη τιμή του τεύτλου Β.

13 Μετά τη σύναψη συμφωνίας για το σύνολο του «πακέτου τιμών», στις 22 και 23 Ιουλίου 1996, το Συμβούλιο εξέδωσε, στις 30 Ιουλίου 1996, τους κανονισμούς (ΕΚ) 1579/96, για τον καθορισμό, για την περίοδο εμπορίας 1996/97, ορισμένων τιμών

στον τομέα της ζάχαρης και του αντιπροσωπευτικού ποιοτικού τύπου τεύτλων (ΕΕ L 206, σ. 7), και 1580/96.

14 Οι κανονισμοί αυτοί, που εκδόθηκαν στις 30 Ιουλίου 1996 και δημοσιεύθηκαν στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* στις 16 Αυγούστου 1996, δεν έθεσαν σε αμφισβήτηση τα συντηρητικά μέτρα που είχε λάβει η Επιτροπή. Έτσι, αφενός, στο άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 1579/96, το Συμβούλιο επιβεβαίωσε το ποσό των 63,19 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα ως τιμή παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης για τις μη ελλειμματικές ζώνες της Κοινότητας και, στο άρθρο 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 1580/96, διατήρησε το ποσό των 65,53 ECU ανά 100 χιλιόγραμμα ως παράγωγη τιμή παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης για όλες τις ζώνες της Ιταλίας. Αφετέρου, από το άρθρο 3 του κανονισμού 1580/96 προκύπτει ότι οι ελάχιστες τιμές για τα τεύτλα Α και τα τεύτλα Β ταυτίζονται με αυτές που καθορίστηκαν από την Επιτροπή.

**Τα πραγματικά περιστατικά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα**

15 Για τον ανεφοδιασμό μιας από τις εγκαταστάσεις της, η Eridania συνήψε με την Agricola, για την περίοδο παραγωγής ζάχαρης 1996/97, σύμβαση με αντικείμενο την καλλιέργεια ζαχαροτεύτλων. Η σύμβαση αυτή προέβλεπε ότι τα τεύτλα πωλούνται στις τιμές και υπό τους όρους που καθορίζουν οι κοινοτικοί και/ή εθνικοί κανόνες και/ή η διεπαγγελματική συμφωνία για το 1996/97.

16 Συνεπώς, η Eridania κατέβαλε τις ελάχιστες τιμές για τα τεύτλα, επαυξημένες δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 3, του κανονισμού 1785/81, εφόσον οι τιμές αυτές ήταν στο εξής υψηλότερες των ελαχίστων τιμών που ίσχυαν στις μη ελλειμματικές ζώνες.

17 Με την προσφυγή της κύριας δίκης, η Eridania ζητεί την επιστροφή ποσού 2 710 672 ιταλικών λιρών (ITL) που κατέβαλε στην Agricola ως επαύξηση της τιμής των τεύτλων λόγω της κατατμήσεως σε περιφέρειες.

18 Το αιτούν δικαστήριο επισημαίνει, ως προς την κατάσταση της αγοράς της ζάχαρης στην Ιταλία, ότι το κράτος μέλος αυτό παρουσίαζε στο παρελθόν ανεπαρκή παραγωγή σε σχέση με την κατανάλωση. Χάρη στην αναδιάρθρωση της ιταλικής βιομηχανίας κατά τη διάρκεια των 25 τελευταίων ετών, η κατάσταση μεταβλήθηκε πάντως προοδευτικά ώστε, από το 1990, δεν συντρέχουν πλέον οι προϋποθέσεις για την κατάτμηση σε περιφέρειες. Σύμφωνα με το εθνικό δικαστήριο, ενώ οι κοινοτικές αρχές έπρεπε να αναγνωρίσουν την εξέλιξη αυτή, ο κανονισμός 1101/95, απροσδόκητα, διατήρησε το σύστημα της κατατμήσεως σε περιφέρειες για τις περιόδους 1995/96 και 1996/97.

19 Υπό τις συνθήκες αυτές, ο Giudice di Pace di Genova, έχοντας αμφιβολίες, όπως και η Eridania, ως προς το κύρος της διατηρήσεως του συστήματος της κατατμήσεως σε περιφέρειες για την Ιταλία, ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα δύο προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Είναι έγκυρος ο κανονισμός (ΕΚ) 1580/96, της 30ής Ιουλίου 1996, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων στις 16 Αυγούστου 1996, ειδικότερα δε το άρθρο 1, στοιχείο στ', αυτού, και κυρίως σε σχέση με την επιχειρηματολογία που αναπτύχθηκε στο σημείο 3 του σκεπτικού της παρούσας διατάξεως;

2) Είναι έγκυρος, σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του προηγουμένου ερωτήματος, ο κανονισμός (ΕΟΚ) 1785/81, της 30ής Ιουνίου 1981, ο οποίος δημοσιεύθηκε στην Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων την 1η Ιουλίου 1981 και τροποποιήθηκε μεταγενέστερα, ειδικότερα δε τα άρθρα 3, παράγραφος 1, 5, παράγραφος 3, και 6, παράγραφος 2, αυτού, και αν συνακόλουθα είναι έγκυρος ο ήδη αναφερθείς κανονισμός (ΕΚ) 1580/96, της 30ής

Ιουλίου 1996, ειδικότερα το άρθρο 1, στοιχείο στ', αυτού, και κυρίως σε σχέση με την επιχειρηματολογία που αναπτύχθηκε στο σημείο 4 του σκεπτικού της παρούσας διατάξεως;»

**Επί του πρώτου ερωτήματος**

20 Με το ερώτημα αυτό, το εθνικό δικαστήριο διερωτάται κατ' ουσίαν ως προς το κύρος της κατατμήσεως σε περιφέρειες που εφαρμόστηκε στην Ιταλία για την περίοδο 1996/97 με τον κανονισμό 1580/96 για τον λόγο ότι ο κανονισμός αυτός έχει εκδοθεί εκπρόθεσμα κατά παράβαση του άρθρου 3, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81, ότι δεν υπάρχει αιτιολογία δυνάμενη να δικαιολογήσει την κατάτμηση αυτή σε περιφέρειες και ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για να θεωρηθεί η Ιταλία ελλειμματική ζώνη.

*Επί του εκπρόθεσμου καθορισμού της παράγωγης τιμής παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης και των επαυξημένων τιμών των τεύτλων*

21 Σύμφωνα με την Eridania, η ημερομηνία της 1ης Αυγούστου στο άρθρο 3, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81 είναι αποκλειστική προθεσμία ώστε κάθε καθορισμός τιμών παρεμβάσεως μετά την 1η Αυγούστου του προηγουμένου της περιόδου εμπορίας έτους συνεπάγεται το μη σύννομον του εν λόγω κανονισμού. Η ημερομηνία αυτή έχει σκοπό να διασφαλίζει ότι οι επιχειρηματίες του τομέα της ζάχαρης θα μπορούν να γνωρίζουν τους κανόνες του παιχνιδιού αρκετά πριν, δηλαδή πριν από τη σύναψη των συμβάσεων μεταξύ ζαχαροβιομηχάνων και τευτλοπαραγωγών και πριν από τη σπορά των εδαφών ενόψει της επερχομένης περιόδου εμπορίας.

22 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή θεωρούν ότι η ημερομηνία της 1ης Αυγούστου έχει αμιγώς ενδεικτικό χαρακτήρα. Ισχυρίζονται ότι το περιθώριο εκτιμήσεως που διαθέτει ο κοινοτικός νομοθέτης σε θέματα γεωργικής πολιτικής ισχύει και στις προθεσμίες που καθορίζονται με πράξεις του παραγώγου δικαίου, οι οποίες δεν έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα.

23 Σύμφωνα με τα θεσμικά όργανα, οι αντίστοιχες τιμές μπορούν εξάλλου να καθορίζονται με μεγαλύτερη ακρίβεια πλησίον της ενάρξεως της περιόδου εμπορίας. Επομένως, αρκεί οι τιμές τις οποίες αφορούν τα άρθρα 3, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81 να καθορίζονται πριν από την 1η Ιουλίου, ημερομηνία κατά την οποία αρχίζει η περίοδος εμπορίας. Έτσι, η Επιτροπή ενήργησε καλώς καθορίζοντας συντηρητικώς τις ενδεικτικές τιμές τις οποίες το Συμβούλιο στη συνέχεια επιβεβαίωσε πλήρως μετά την έναρξη της περιόδου. Προς στήριξη της μη συνήθους αυτής διαδικασίας, η Επιτροπή προβάλλει τον κίνδυνο να εμποδιστεί πλήρως η λειτουργία της ΚΟΑ της ζάχαρης αν ο κανονισμός 1580/96 κριθεί ανίσχυρος λόγω της εκπρόθεσμης εκδόσεώς του.

24 Υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι, για την περίοδο εμπορίας 1996/97, το Συμβούλιο δεν καθόρισε τις τιμές παρεμβάσεως του άρθρου 3, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81 πριν από την 1η Αυγούστου 1995, αντίθετα προς τις απαιτήσεις της διατάξεως αυτής. Το Συμβούλιο έλαβε την απόφαση σχετικά με το «πακέτο τιμών» μόλις στις 22 ή 23 Ιουλίου 1996 και εξέδωσε τον κανονισμό 1580/96 στις 30 Ιουλίου 1996. Ο κανονισμός αυτός δημοσιεύθηκε στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων* της 16ης Αυγούστου 1996. Έτσι, όλη η σχετική με τον καθορισμό τιμών παρεμβάσεως δραστηριότητα του Συμβουλίου τοποθετείται μετά την ημερομηνία ενάρξεως της εν λόγω περιόδου εμπορίας.

25 Συναφώς, διαπιστώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 3, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81, οι τιμές παρεμβάσεως πρέπει να καθορίζονται πριν από την 1η

Αυγούστου του προηγουμένου της περιόδου εμπορίας έτους· δυνάμει του άρθρου 2, παράγραφος 1, του ιδίου κανονισμού, η περίοδος αυτή αρχίζει την 1η Ιουλίου κάθε έτους.

26 Πάντως, μια τέτοια διατύπωση του άρθρου 3, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81 ουδόλως συνάδει προς τους στόχους που επιδιώκει το θεσπισθέν με τη διάταξη αυτή καθεστώς τιμών.

27 Συναφώς, πρέπει κατ' αρχάς να απορριφθεί ως αλυσιτελής η επιχειρηματολογία της Επιτροπής ότι η μη τήρηση της ημερομηνίας της 1ης Αυγούστου δικαιολογείται από την αναγκαιότητα, στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής, να γίνει συγχρόνως διαπραγμάτευση ορισμένων τιμών απορρεουσών από τις διάφορες κοινές οργανώσεις αγοράς και να διαμορφωθεί έτσι ένα «πακέτο τιμών». Πράγματι, δεν μπορεί να ληφθεί υπόψη η επιχειρηματολογία αυτή, η οποία δεν αναφέρεται ευθέως στο καθεστώς των τιμών παρεμβάσεως της ζάχαρης.

28 Στη συνέχεια, προκειμένου πιο συγκεκριμένα για τους στόχους του καθεστώτος τιμών, από την τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1785/81 προκύπτει ότι οι στόχοι αυτοί, και ιδίως οι διάφορες τιμές παρεμβάσεως, σκοπούν να θεσπίσουν μέτρα κατάλληλα να σταθεροποιήσουν την αγορά της ζάχαρης για να διασφαλίσουν στους παραγωγούς τεύτλων της Κοινότητας τη διατήρηση των αναγκαίων εγγυήσεων όσον αφορά την απασχόλησή τους και το βιοτικό τους επίπεδο, οι στόχοι δε αυτοί μπορούν να επιτευχθούν αν προβλέπεται η αγορά από τους οργανισμούς παρεμβάσεως στις τιμές παρεμβάσεως.

29 Η τέταρτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού επεκτείνει τις ίδιες αυτές εγγυήσεις στους παραγωγούς ζάχαρης.

30 Πάντως, προς το συμφέρον της ορθής λειτουργίας του μηχανισμού των τιμών παρεμβάσεως ενόψει των στόχων αυτών, πρέπει, όπως ορθώς επισήμανε το Συμβούλιο, η ημερομηνία καθορισμού των τιμών αυτών να είναι όσον το δυνατόν εγγύτερη της ημερομηνίας ενάρξεως της σχετικής περιόδου. Πράγματι, οι τιμές αυτές καθορίζονται ανάλογα με τη σχέση μεταξύ του όγκου της διαθέσιμης παραγωγής βάσει της επερχόμενης περιόδου και του όγκου της προβλεπόμενης καταναλώσεως, κατά τη διάρκεια της ίδιας περιόδου. Έτσι, όσο εγγύτερα προς την ημερομηνία της 1ης Ιουλίου καθορίζονται οι τιμές, τόσο τα στοιχεία επί των οποίων στηρίζεται η εκτίμηση των μεγεθών αυτών μπορούν να θεωρηθούν αξιόπιστα.

31 Τέλος, αντίθετα προς τους ισχυρισμούς της Eridania, με αυτόν τον μηχανισμό καθορισμού τιμών δεν μπορούν να τεθούν κανόνες βάσει των οποίων οι επιχειρηματίες του τομέα της ζάχαρης θα μπορούν να προγραμματίζουν τις δραστηριότητές τους πριν από τη σύναψη των συμβάσεων μεταξύ ζαχαροβιομηχάνων και τευτλοπαραγωγών πριν οι τευτλοπαραγωγοί σπείρουν τα εδάφη.

32 Πράγματι, οι εν λόγω τιμές δεν σκοπούν τον προσανατολισμό της οικονομικής συμπεριφοράς των επιχειρηματιών του τομέα της ζάχαρης, αλλά συνιστούν προσπάθεια να προβλεφθεί, προς το συμφέρον τους, η πιθανή εξέλιξη της παραγωγής και της καταναλώσεως ενόψει της σταθεροποιήσεως της κοινοτικής αγοράς.

33 Έτσι, αντίθετα προς την επίδικη προθεσμία στην υπόθεση που οδήγησε στην απόφαση της 11ης Αυγούστου 1995, C-1/94, Cavarzere Produzioni Industriali κ.λπ. (Συλλογή 1995, σ. I-2363), και η οποία αποσκοπούσε, σύμφωνα με τη σκέψη 21 της αποφάσεως αυτής, στο να διασφαλίσει στους επιχειρηματίες του τομέα της ζάχαρης ότι θα έχουν στη διάθεσή τους προθεσμία τεσσάρων μηνών για να προγραμματίσουν τις δραστηριότητές τους, η πάροδος της 1ης Αυγούστου που προβλέπεται στο άρθρο 3, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81 δεν μπορεί να καταστήσει ανίσχυρο τον κανονισμό 1580/96 επειδή ο κανονισμός αυτός καθόρισε τις τιμές παρεμβάσεως μετά την εν λόγω ημερομηνία.

34 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η καταληκτική ημερομηνία της 1ης Αυγούστου στο άρθρο 3, παράγραφοι 4 και 5, του κανονισμού 1785/81 δεν είναι αποκλειστική και, συνεπώς, η μη τήρηση της προθεσμίας αυτής δεν μπορεί να έχει αποτέλεσμα το ανίσχυρο του κανονισμού 1580/96 επειδή ο κανονισμός αυτός καθορίζει τις τιμές παρεμβάσεως μετά την 1η Αυγούστου.

*Επί της ελλείψεως αιτιολογίας της εφαρμογής στην Ιταλία της κατατμήσεως σε περιφέρειες*

35 Σύμφωνα με την Eridania, η απλή μνεία, στην τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1580/96, ενός προβλέψιμου ελλειμματικού ανεφοδιασμού δεν συνιστά επαρκή αιτιολογία από πλευράς του άρθρου 190 του κανονισμού ΕΚ (νυν άρθρου 253 ΕΚ). Η έννοια της ελλειμματικής καταστάσεως απαιτεί την ύπαρξη πραγματικού ελλείμματος, αποδεικνυομένου με αριθμητικά στοιχεία. Εξάλλου, επειδή η παράγωγη τιμή παρεμβάσεως συνιστά εξαίρεση του συνήθους καθεστώτος τιμών, για τον λόγο αυτό πρέπει να δικαιολογείται με ειδική αιτιολογία.

36 Επισημαίνεται εκ προοιμίου ότι η τρίτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1580/96 περιορίζεται πράγματι στη διαπίστωση ότι είναι προβλέψιμη μια κατάσταση ελλειμματικού ανεφοδιασμού στις ζώνες παραγωγής της Ιταλίας, της Ιρλανδίας, του Ηνωμένου Βασιλείου, της Ισπανίας, της Πορτογαλίας και της Φινλανδίας.

37 Τέτοιου είδους αιτιολογία, μολονότι μπορεί να επικριθεί λόγω του εξαιρετικά συνοπτικού χαρακτήρα της, ιδίως όταν πρέπει να εκτιμάται αυστηρά η επιταγή του άρθρου 190 της Συνθήκης, δεν μπορεί πάντως να θεωρηθεί ως παραβιάζουσα τη διάταξη αυτή όπως έχει ερμηνευθεί υπό το φως της πάγιας νομολογίας του Δικαστηρίου.

38 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι η αιτιολογία πρέπει να προσαρμόζεται στη φύση της οικείας πράξεως και πρέπει να αφήνει να διαφαίνεται κατά τρόπο σαφή και μη διφορούμενο η συλλογιστική της κοινοτικής αρχής, εκδότη της αμφισβητούμενης πράξεως, ώστε να επιτρέπει στους ενδιαφερομένους να γνωρίζουν τους λόγους που δικαιολογούν τη λήψη του μέτρου και στο αρμόδιο δικαστήριο να ασκεί τον έλεγχό του (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 22ας Ιανουαρίου 1986, 250/84, Eridania κ.λπ., Συλλογή 1986, σ. 117, σκέψη 37, και της 17ης Ιουνίου 1999, C-75/97, Βέλγιο κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. I-3671, σκέψη 81).

39 Πρώτον, ως προς το επιχείρημα της Eridania περί του εξαιρετικού χαρακτήρα της παράγωγης τιμής παρεμβάσεως, που απαιτεί συναφώς πιο ειδική αιτιολογία, ο γενικός εισαγγελέας ορθώς επισήμανε, στο σημείο 55 των προτάσεών του, ότι τίποτε δεν μπορεί να επιβεβαιώσει ότι η παράγωγη τιμή παρεμβάσεως συνιστά εξαίρεση του συνήθους καθεστώτος τιμών. Η τιμή παρεμβάσεως και η παράγωγη τιμή παρεμβάσεως, ανταποκρινόμενες σε διαφορετικές οικονομικές καταστάσεις, εκφράζουν πράγματι αμφότερες τη γενική αρχή της ίσης μεταχειρίσεως του κοινοτικού δικαίου (βλ., π.χ., απόφαση της 17ης Σεπτεμβρίου 1998, C-372/96, Pontillo, Συλλογή 1998, σ. I-5091, σκέψη 41).

40 Δεύτερον, όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από τη φερομένη ως ελλιπή αιτιολογία του κανονισμού 1580/96, λόγω ελλείψεως αριθμητικών στοιχείων που να δικαιολογούν τον καθορισμό της Ιταλίας ως ελλειμματικής ζώνης για την περίοδο 1996/97, υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία, δεν απαιτείται η αιτιολογία των κανονισμών να εξειδικεύει τα διάφορα πραγματικά ή νομικά δεδομένα, ενίοτε πολυάριθμα και πολύπλοκα, ενόψει των οποίων εκδίδονται οι κανονισμοί, εφόσον οι κανονισμοί αυτοί περιλαμβάνονται στο συστηματικό πλαίσιο του συνόλου του οποίου αποτελούν μέρος (προαναφερθείσα απόφαση Eridania κ.λπ., σκέψη 38).

41 Από πάγια νομολογία προκύπτει επίσης ότι το ζήτημα αν η αιτιολογία των κανονισμών πληροί τις απαιτήσεις του άρθρου 190 της Συνθήκης πρέπει να εκτιμάται όχι

μόνο βάσει της διατυπώσεώς της αλλά και του πλαισίου στο οποίο εντάσσεται καθώς και του συνόλου των κανόνων δικαίου που διέπουν το σχετικό θέμα (βλ., σε θέματα κρατικών ενισχύσεων, απόφαση της 2ας Απριλίου 1998, C-367/95 P, Επιτροπή κατά Sytraval και Brink's France, Συλλογή 1998, σ. I-1719, σκέψη 63).

42 Το συστηματικό πλαίσιο του συνόλου του καθεστώτος της ζάχαρης και του ειδικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσεται ο κανονισμός 1580/96 χαρακτηρίζονται από το γεγονός ότι η Ιταλία περιλαμβάνεται εδώ και πολλά έτη στις ελλειμματικές ζώνες. Παρά τις προσπάθειες αναδιαρθρώσεως της ιταλικής βιομηχανίας ζάχαρης κατά τη διάρκεια των τελευταίων 25 ετών, από τις οποίες αναμενόταν, από το 1990, αύξηση της παραγωγής ζάχαρης στην Ιταλία, σ' αυτό το κράτος μέλος υπήρχε έλλειψη εκτός από τις περιόδους 1993/94 και 1994/95, λόγω της πλεονασματικής παραγωγής κατά την περίοδο 1992/93 και μιας μεταφοράς ποσότητας το 1994.

43 Στο πλαίσιο αυτό, ορθώς επισήμανε η Επιτροπή, επ' ευκαιρία των εκτιμήσεων για την περίοδο 1996/97, ότι η Eridania δεν μπορεί ούτε να μη λάβει υπόψη της τα αριθμητικά στοιχεία επί των οποίων στηρίχθηκαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή για να χαρακτηρίσουν την Ιταλία ως ελλειμματική ζώνη, τη στιγμή που και η Eridania δεν δέχεται τις συνέπειες που άντλησαν τα θεσμικά όργανα από τα αριθμητικά αυτά στοιχεία, ούτε να αγνοήσει ότι τα θεσμικά αυτά όργανα υιοθέτησαν συντηρητική στάση όσον αφορά τις εκτιμήσεις τους, εφόσον, μεταξύ άλλων, οι επιχειρηματίες του τομέα της ζάχαρης μετείχαν, διά των εκπροσώπων τους, μεταξύ των οποίων περιλαμβάνονται και οι εκπρόσωποι της Eridania, στις συσκέψεις της συμβουλευτικής επιτροπής της ζάχαρης που συστάθηκε με την απόφαση 87/75/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 7ης Ιανουαρίου 1987 (ΕΕ L 45, σ. 16).

44 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι, στο συγκεκριμένο πλαίσιο της περιόδου 1996/97, η αιτιολογία του κανονισμού 1580/96, ενόψει του καθορισμού της

Ιταλίας ως ελλειμματικής ζώνης για την περίοδο αυτή, αρκεί προς πλήρωση των απαιτήσεων αιτιολογίας που έχουν τεθεί με τη νομολογία του Δικαστηρίου.

*Επί της προβλέψεως μιας ελλειμματικής καταστάσεως*

45 Η Eridania αμφισβητεί το βάσιμο της κατατμήσεως σε περιφέρειες και πιο συγκεκριμένα τον καθορισμό παράγωγης τιμής παρεμβάσεως για την Ιταλία, η οποία προβλέπεται στο άρθρο 1, στοιχείο στ', του κανονισμού 1580/96, υποστηρίζοντας ότι, για την περίοδο εμπορίας 1996/97, δεν πληρούνταν οι προϋποθέσεις βάσει των οποίων μπορεί να θεωρηθεί η Ιταλία ελλειμματική ζώνη. Συναφώς, η Eridania και τα θεσμικά όργανα διαφωνούν επί των αριθμητικών στοιχείων των εκτιμήσεων που πρέπει να ληφθούν υπόψη όσον αφορά τη διαθέσιμη για την εν λόγω περίοδο παραγωγή καθώς και τα αριθμητικά στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση κατά τη διάρκεια της ίδιας αυτής περιόδου.

46 Υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι, όπως αναφέρει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 60 των προτάσεών του, έλλειμμα υπό την έννοια του κανονισμού 1785/81 υπάρχει όταν το σύνολο της διαθέσιμης παραγωγής είναι χαμηλότερο της καταναλώσεως. Ως πλεονασματική παραγωγή, πρέπει να νοείται το σύνολο των ποσοτήτων της ζάχαρης Α και της ζάχαρης Β επαυξημένο με τη μεταφορά της ζάχαρης Γ που πραγματοποιήθηκε τηρουμένης της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως.

47 Έτσι, το Συμβούλιο και η Επιτροπή καλούνται να εξετάσουν, προκειμένου να καθορίσουν τις τιμές παρεμβάσεως καθώς και τις ελάχιστες τιμές και τις επαυξημένες τιμές, τη σχέση μεταξύ των όγκων μιας μη ακόμη συλλεγείσας παραγωγής και μιας καταναλώσεως που δεν έχει ακόμη αρχίσει. Πρέπει επίσης να προβούν σε

προβολές, από τα στοιχεία που έχουν κοινοποιηθεί από τα κράτη μέλη, οι οποίες αφορούν συγχρόνως την τρέχουσα περίοδο, όσον αφορά την εξέλιξη της κατανα-λώσεως, και τις προοπτικές της επερχόμενης περιόδου, όσον αφορά την εξέλιξη της διαθέσιμης παραγωγής.

48 Συναφώς, όταν η εφαρμογή από το Συμβούλιο της γεωργικής πολιτικής της Κοινότητας στον τομέα της ζάχαρης περιλαμβάνει την ανάγκη εκτιμήσεως περίπλοκης οικονομικής καταστάσεως, η διακριτική ευχέρεια της οποίας απολαύει δεν εφαρμόζεται αποκλειστικά στη φύση και στο περιεχόμενο των διατάξεων που θα θεσπίσει, αλλά επίσης, κατά ορισμένο μέτρο, και στη διαπίστωση των βασικών στοιχείων (βλ., αποφάσεις της 29ης Οκτωβρίου 1980, 138/79, Roquette Frères κατά Συμβουλίου, Συλλογή τόμος 1980/III, σ. 313, σκέψη 25, και της 25ης Ιουνίου 1997, C-285/94, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1997, σ. I-3519, σκέψη 23).

49 Ο δικαστής, ελέγχοντας την άσκηση αυτής της αρμοδιότητας, πρέπει να περιορίζεται στην εξέταση της πρόδηλης πλάνης ή της καταχρήσεως εξουσίας ή του ζητήματος μήπως η οικεία αρχή υπερέβη προδήλως τα όρια της εξουσίας της εκτιμήσεως (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση Roquette Frères κατά Συμβουλίου, σκέψη 25).

50 Με αυτά τα πραγματικά και νομικά δεδομένα, καθώς και υπό το φως αυτής της νομολογίας, αρμόζει να εξεταστεί η εκτίμηση της παραγωγής και της καταναλώσεως στην οποία προέβησαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή για την περίοδο 1996/97.

Επί του υπολογισμού του όγκου της εκτιμώμενης παραγωγής

51 Η Eridania, αναφερόμενη στον πίνακα με τίτλο «Υπολογισμός της παραγωγής της ζάχαρης το 1996/97», που προέρχεται από την Επιτροπή με ημερομηνία 17 Ιουλίου

1996, υποστηρίζει ότι η διαθέσιμη παραγωγή για την επίδικη στην κύρια δίκη περίοδο εμπορίας έπρεπε να καθοριστεί σε 1 568 000 τόνους.

52 Σύμφωνα με την Eridania, το αριθμητικό αυτό στοιχείο εντάσσεται στη σειρά των αποτελεσμάτων των τριών προηγουμένων περιόδων εμπορίας κατά τη διάρκεια των οποίων οι διαθέσιμες ποσότητες ήσαν, μεταξύ άλλων, 1 568 250 τόνοι για την περίοδο 1993/94 και 1 558 687 τόνοι για την περίοδο 1994/95. Ενόψει των δύο αυτών περιόδων, το μετριότερο αποτέλεσμα του 1 461 670 τόνων για την περίοδο 1995/96 στερείται λυσιτέλειας και εξηγείται από τις εντελώς εξαιρετικές κλιματολογικές συνθήκες που έθιξαν τη Βόρεια Ιταλία την περίοδο αυτή.

53 Το Συμβούλιο και η Επιτροπή ισχυρίζονται ότι, κατά την ημερομηνία λήψεως της αποφάσεως επί των τιμών για την περίοδο 1996/97, δηλαδή στις 24 και 25 Ιουνίου 1996, διέθεταν αξιόπιστα στοιχεία, κοινοποιηθέντα από την Ιταλική Κυβέρνηση, βάσει των οποίων μπορούσε να γίνει πρόβλεψη μόνον 1 465 000 τόνων στους οποίους θα προσετίθετο μεταφορά 75 000 τόνων από την προηγούμενη περίοδο.

54 Για να εξεταστεί το βάσιμο του υπολογισμού του όγκου της εκτιμωμένης παραγωγής ζάχαρης επί του οποίου στηρίχθηκαν τα θεσμικά όργανα για να κατατάξουν την Ιταλία στις ελλειμματικές ζώνες, πρέπει πρώτον να διευκρινιστεί η κρίσιμη ημερομηνία κατά την οποία ελήφθη και/ή έπρεπε να ληφθεί η απόφαση επί των τιμών και στη συνέχεια να εξεταστούν τα στοιχεία που ήσαν διαθέσιμα κατά την ημερομηνία αυτή.

55 Όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στα σημεία 67 έως 69 των προτάσεών του και αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η Eridania, κρίσιμη ημερομηνία αποτελούν μόνον οι ημερομηνίες της 24ης και 25ης Ιουνίου 1996. Σύμφωνα με τα παρασχεθέντα από την Επιτροπή και το Συμβούλιο στοιχεία, τα οποία δεν αμφισβήτησε η Eridania, κατά τη

συνεδρίαση που έλαβε χώρα στις προαναφερθείσες ημερομηνίες, η Eridania κατέληξε σε συμφωνία επί των τιμών στο πλαίσιο της ΚΟΑ της ζάχαρης, ενώ δεν είχε ακόμη μπορέσει να συναφθεί καμία γενική συμφωνία επί του «πακέτου τιμών». Αυτές οι θεσπισθείσες στο πλαίσιο της ΚΟΑ της ζάχαρης τιμές επισημοποιήθηκαν στη συνέχεια από την Επιτροπή με τη μορφή συντηρητικών μέτρων ληφθέντων στο πλαίσιο του κανονισμού 1252/96.

56 Ακόμη και αν είναι ασυνήθης η ακολουθηθείσα διαδικασία καθορισμού τιμών σχετικά με την περίοδο εμπορίας 1996/97, διαδικασία που χαρακτηρίζεται, όπως προκύπτει από την πρώτη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού 1252/96, από το γεγονός ότι η Επιτροπή οδηγήθηκε στη λήψη συντηρητικών μέτρων απαραίτητων για να διασφαλιστεί η συνέχεια της λειτουργίας της κοινής γεωργικής πολιτικής στον τομέα της ζάχαρης, επειδή τα μέτρα αυτά δεν προδικάζουν τις μεταγενέστερες ενδεχομένως εκδοθησόμενες από το Συμβούλιο αποφάσεις, η διαδικασία αυτή ουδόλως θέτει υπό αμφισβήτηση τη σημασία της ημερομηνίας καθορισμού των εν λόγω τιμών.

57 Το Συμβούλιο, εγκρίνοντας ως είχαν τα συντηρητικά αυτά μέτρα με τους κανονισμούς 1579/96 και 1580/96, ο τελευταίος δε κανονισμός αφορών τις παράγωγες τιμές παρεμβάσεως και πιο συγκεκριμένα την εφαρμοστέα στην Ιταλία τιμή, επισημοποίησε έτσι τα αριθμητικά στοιχεία που έγιναν δεκτά κατά τη σύνοδο της 24ης και 25ης Ιουνίου 1996. Πάντως, το Συμβούλιο δεν θα μπορούσε να πράξει άλλως καθόσον δεν εναπέκειτο σ' αυτό να αναθεωρήσει τότε το αποτέλεσμα που είχε επιτύχει περίπου ένα μήνα πριν, για τον λόγο ότι πρόβλεψη στηριχθείσα σε πρόσφατα στοιχεία υπήρχε ο κίνδυνος να ανατρέψει την τάση που είχε επιδείξει η εξέλιξη της παραγωγής κατά τους προηγούμενους μήνες.

58 Πράγματι, αφενός, μια τέτοια συμφωνία, συναφθείσα μετά από δυσχερείς διαπραγματεύσεις αλλά εντός εύλογης προθεσμίας σε σχέση με την ημερομηνία ενάρ-

ξεως της επίδικης στην κύρια δίκη περιόδου εμπορίας, δεν μπορεί να αναθεωρηθεί βάσει μιας και μόνον εκτιμήσεως, ακόμη και αν η εκτίμηση αυτή μπορεί να θέσει υπό αμφισβήτηση την τάση που προέκυψε βάσει προηγουμένων προβλέψεων.

59 Αφετέρου, μολονότι η σχετική με την ΚΟΑ της ζάχαρης κανονιστική ρύθμιση δεν προβλέπει, μετά την έναρξη της περιόδου εμπορίας, καμία υποχρέωση τροποποιήσεως των τιμών, ουδείς βάσιμος λόγος υφίσταται για τη θέσπιση μιας τέτοιας δυνατότητας τροποποιήσεως.

60 Περαιτέρω, όσον αφορά τα στοιχεία επί των οποίων νομίμως στηρίχθηκε η Επιτροπή όταν θέσπισε τις τιμές για την Ιταλία, κατά το τέλος του Ιουνίου 1996, από τον φάκελο της υποθέσεως και ιδίως από τα δικαιολογητικά στοιχεία που προσκόμισαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή προκύπτει ότι, παρά την τακτική και μη αμφισβητούμενη ενημέρωση των κοινοποιουμένων από τα κράτη μέλη στοιχείων, η οποία συμβαίνει κατά μέσον όρο 20 φορές ετησίως, η εκτίμηση της διαθέσιμης παραγωγής για την περίοδο εμπορίας 1996/97 δεν μεταβλήθηκε μεταξύ του Μαρτίου 1996 και των αρχών του επομένου Ιουνίου.

61 Πράγματι, οι πίνακες «Υπολογισμός της παραγωγής ζάχαρης το 1996/97», που η Επιτροπή χαρακτηρίζει ως «ισολογισμό της ζάχαρης» με ημερομηνίες 1 Φεβρουαρίου και 15 Μαρτίου 1996, εμφαίνουν εκτιμώμενη παραγωγή 1 431 000 τόνων ζάχαρης. Τα αριθμητικά αυτά στοιχεία ενισχύονται από τα στοιχεία που προκύπτουν από τους πίνακες «Προοπτικές σποράς τεύτλων και παραγωγής ζάχαρης για την περίοδο 1996/97», με ημερομηνίες 13 Μαρτίου και 29 Μαΐου 1996. Λαμβανομένου υπόψη του γεγονότος ότι ο πίνακας «Ιταλία: Παραγωγή και κατανάλωση της ζάχαρης», με ημερομηνία 18 Ιουνίου 1996, περιλαμβάνει το αριθμητικό στοιχείο του 1 461 670 τόνων για την προηγουμένη της επίδικης στην υπόθεση της κύριας δίκης

περίοδο, η Επιτροπή είχε βάσιμους λόγους να κρίνει ότι η παραγωγή της τρέχουσας περιόδου προσέγγιζε την παραγωγή της προηγουμένης περιόδου.

62 Από το σύνολο των προηγουμένων διαπιστώσεων προκύπτει ότι από την εξέταση της εκτιμήσεως της διαθέσιμης παραγωγής ζάχαρης για την περίοδο 1996/97 στην οποία προέβη η Επιτροπή κατά τον χρόνο καθορισμού της εφαρμοστέας στην Ιταλία τιμής παρεμβάσεως, η οποία υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο ως είχε με τον κανονισμό 1580/96, δεν προκύπτει κανένα στοιχείο ικανό να θίξει το κύρος του κανονισμού αυτού.

Επί του υπολογισμού του όγκου της πιθανής καταναλώσεως

63 Η Eridania επικρίνει τη χρησιμοποιηθείσα από το Συμβούλιο και την Επιτροπή μέθοδο υπολογισμού του όγκου της πιθανής καταναλώσεως για την περίοδο 1996/97, καταναλώσεως εκτιμηθείσας προσωρινώς από την Επιτροπή, από τα διαθέσιμα στις 18 Ιουνίου 1996 αριθμητικά στοιχεία, σε 1 532 000 τόνους.

64 Η ίδια η Eridania προβάλλει διάφορες εναλλακτικές μεθόδους υπολογισμού, που συνοψίστηκαν από τον γενικό εισαγγελέα στα σημεία 72 έως 76 των προτάσεών του, όλες δε καταλήγουν σε όγκο καταναλώσεως μεταξύ 1 446 000 και 1 467 000 τόνων ζάχαρης, πράγμα το οποίο επιτρέπει στην Eridania να συναγάγει, βάσει συγκρίσεως των στοιχείων αυτών με τα στοιχεία της παραγωγής, ότι η κατάσταση στην Ιταλία ήταν πλεονασματική κατά την επίδικη στην κύρια δίκη περίοδο.

65 Υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι η Επιτροπή εκτίμησε την πιθανή κατανάλωση για την περίοδο 1996/97 βάσει στοιχείων που αφορούσαν την προηγουμένη περίοδο. Πάντως, επειδή ο πραγματικός όγκος καταναλώσεως για μία συγκεκριμένη περίοδο

οριστικοποιείται μόνον κατά την 1η Οκτωβρίου του επομένου της περιόδου αυτής έτους, η Επιτροπή έπρεπε να ενεργήσει δι' επαγωγής των αριθμητικών στοιχείων και δεδομένων που ήσαν γνωστά τον Ιούνιο 1996, όταν το Συμβούλιο εξέδωσε τις αποφάσεις σχετικά με τις τιμές της ΚΟΑ της ζάχαρης.

66 Η Επιτροπή, ενώ αναγνωρίζει ότι από τα τελευταία αριθμητικά στοιχεία που διέθετε τον Ιούνιο 1996, σχετικά με την κατανάλωση για το δεύτερο εξάμηνο του 1995, προέκυπτε ελαφρά μείωση της καταναλώσεως, παρ' όλ' αυτά ήταν σε θέση να δικαιολογήσει, πειστικά, ότι είχε σοβαρούς λόγους να μην ερμηνεύσει τη μείωση αυτή ως μείζονα πτώση της καταναλώσεως, μολονότι δεν μπορούσε να μη λάβει υπόψη της μια γενική τάση μειώσεως της καταναλώσεως.

67 Συγκεκριμένα, η εκτίμηση της Επιτροπής εντάσσεται σε μια καμπύλη εξελίξεως της καταναλώσεως της ζάχαρης όπως προκύπτει από τον πίνακα «Ιταλία: Παραγωγή και κατανάλωση της ζάχαρης», με ημερομηνία 18 Ιουνίου 1996. Επίσης παρά την ύπαρξη ορισμένων ασυμμετριών της εν λόγω καμπύλης και ιδίως μια σημαντική πτώση της κατανάλωσης ζάχαρης κατά την περίοδο 1993/94 — για την οποία η Επιτροπή έδωσε πειστικές επεξηγήσεις —, η αγορά έδειχνε να χαρακτηρίζεται, από την περίοδο 1989/90, από μια τάση αργής αλλά σταθερής πτώσεως, με κατανάλωση πλέον του 1 600 000 τόνων για την περίοδο 1989/90 και κατανάλωση υπερβαίνουσα ακόμα το όριο του 1 500 000 τόνων κατά την περίοδο 1994/95.

68 Υπό τις συνθήκες αυτές, δεν φαίνεται ούτε αυθαίρετο ούτε παράλογο το ότι η Επιτροπή θεώρησε τα στοιχεία σχετικά με την κατανάλωση των έξι τελευταίων μηνών του 1995 ως ένδειξη απλής μειώσεως και όχι σημαντικής πτώσεως της καταναλώσεως σχετικά με την περίοδο 1996/97, η οποία ήταν τελικά χαμηλότερη του 1 500 000 τόνων.

69 Από τις προηγούμενες σκέψεις προκύπτει ότι η Επιτροπή και το Συμβούλιο δεν υπερέβησαν τα όρια του περιθωρίου εκτιμήσεως που διαθέτουν σε θέματα γεωργικής πολιτικής κρίνοντας ότι η κατανάλωση ζάχαρης για την περίοδο 1996/97 ανέρχεται σε 1 532 500 τόνους. Ενόψει της έγκυρης εκτιμήσεώς τους της παραγωγής σε 1 465 000 τόνους και της συγκρίσεως των δύο αυτών τελευταίων αριθμητικών στοιχείων, η κατάταξη της Ιταλίας, στον κανονισμό 1580/96, ως ελλειμματικής ζώνης δεν ενέχει πλάνη.

70 Από το σύνολο των προεκτεθέντων προκύπτει ότι στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέταση των διατυπωθεισών από την Eridania αιτιάσεων κατά του κανονισμού 1580/96, τα οποία επανέλαβε το εθνικό δικαστήριο στις σκέψεις της διατάξεως περί παραπομπής, δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει το κύρος του εν λόγω κανονισμού.

**Επί του δευτέρου ερωτήματος**

71 Με το ερώτημα αυτό, το εθνικό δικαστήριο διερωτάται κατ' ουσίαν ως προς το κύρος του κανονισμού 1785/81 για τους προβληθέντες από την Eridania λόγους τους οποίους η διάταξη περί παραπομπής συνοψίζει στο σημείο 4 του σκεπτικού.

72 Με αυτό το σημείο 4, η Eridania προσάπτει στον εν λόγω κανονισμό ότι θίγει την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων μεταξύ παραγωγών ή καταναλωτών υπό την έννοια του άρθρου 40, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρου 34, παράγραφος 2, δεύτερο εδάφιο, ΕΚ), ότι

παρακώλυσε την ελεύθερη κυκλοφορία της ζάχαρης εντός της Κοινότητας, κατά παράβαση των άρθρων 30 και 35 της Συνθήκης ΕΚ (νυν, κατόπιν τροποποιήσεως, άρθρων 28 ΕΚ και 29 ΕΚ), και ότι θέσπισε αδικαιολόγητη ενίσχυση για τους τευτλοπαραγωγούς των ελλειμματικών ζωνών σε βάρος των ζαχαροβιομηχάνων.

*Επί της προβαλλομένης δυσμενούς διακρίσεως*

73 Η Eridania υποστηρίζει ότι οι ζαχαροβιομήχανοι των ελλειμματικών ζωνών πρέπει να καταβάλλουν υψηλότερη τιμή για τα τεύτλα απ' ό,τι οι ανταγωνιστές τους των πλεονασματικών ζωνών χωρίς να μπορούν να καλύψουν τη διαφορά εφαρμόζοντας υψηλότερες τιμές πωλήσεως. Περαιτέρω, οι Ιταλοί βιομήχανοι αποκλείονται των προσκλήσεων προς υποβολή προσφορών ενόψει της εξαγωγής εφόσον δεν μπορούν να ανταγωνιστούν τους εξαγωγείς των πλεονασματικών ζωνών, δεδομένου ότι οι επιστροφές των εξαγωγών υπολογίζονται από τις εφαρμοστέες στις εν λόγω ζώνες τιμές παρεμβάσεως.

74 Χωρίς να είναι απαραίτητο να αναφερθούν οι παρατηρήσεις του Συμβουλίου και της Επιτροπής σε απάντηση των ισχυρισμών της Eridania, αρκεί συναφώς να επισημανθεί, όπως επισήμανε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 95 των προτάσεών του, ότι η αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων δεν θίγεται από το γεγονός ότι μία παράγωγη τιμή παρεμβάσεως εφαρμόζεται στις ελλειμματικές ζώνες.

75 Πράγματι, δεδομένου ότι με την παράγωγη τιμή παρεμβάσεως και, συνεπώς, με τις επαυξημένες τιμές σκοπείται να λαμβάνονται υπόψη η συγκεκριμένη κατάσταση των επιχειρηματιών των ελλειμματικών ζωνών, η οποία διαφέρει από την κατάσταση των επιχειρηματιών των πλεονασματικών ζωνών, τέτοιου είδους διαφορετική αντιμετώπιση θεμελιώνεται σε αντικειμενικές διαφορές, δηλαδή σε ανεπαρκή παραγωγή

τεύτλων και ζάχαρης. Η κατάτμηση των τιμών σε περιφέρειες δεν μπορεί επομένως να θεωρηθεί δυσμενής διάκριση (βλ., συναφώς, απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 1979, 230/78, Eridania και Società italiana per l'industria degli zuccheri, Συλλογή τόμος 1979/II, σ. 340, σκέψη 19).

76 Αξίζει να προστεθεί, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 48 της παρούσας αποφάσεως, ότι, προκειμένου να αμβλυνθεί, στο πλαίσιο της ΚΟΑ της ζάχαρης, η ανεπαρκής παραγωγή στις ελλειμματικές ζώνες, το Συμβούλιο διαθέτει διακριτική ευχέρεια η οποία εφαρμόζεται, μεταξύ άλλων, στη φύση και το περιεχόμενο των εκδοθεισομένων διατάξεων.

77 Από τις σκέψεις αυτές προκύπτει ότι το σύστημα της κατατμήσεως σε περιφέρειες δεν συνεπάγεται δυσμενή διάκριση ούτε λόγω του γεγονότος ότι οι τιμές που πρέπει να καταβληθούν στους τευτλοπαραγωγούς από τους ζαχαροβιομηχάνους είναι υψηλότερες απ' ό,τι στις μη ελλειμματικές ζώνες ούτε λόγω του ότι οι ζαχαροβιομήχανοι συναντούν εμπόδια κατά την εξαγωγή.

*Επί των περιορισμών στην ελεύθερη κυκλοφορία της ιταλικής ζάχαρης*

78 Συναφώς, αρκεί η διαπίστωση ότι οι περιορισμοί της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός της Κοινότητας της ζάχαρης, που έχει παραχθεί στις ελλειμματικές ζώνες, καθώς και ο αποκλεισμός των παραγωγών των ζωνών αυτών από τη δυνατότητα εξαγωγής της ζάχαρης που προκύπτει στην πράξη από το σύστημα της κατατμήσεως σε περιφέρειες είναι οι αναγκαίες, και μάλιστα επιδιωκόμενες, συνέπειες του συστήματος αυτού. Για να μειωθεί το έλλειμμα της παραγωγής σε μια συγκεκριμένη ζώνη χωρίς να διακινδυνεύει η εγγύηση της οποίας απολαύουν οι τευτλοπαραγωγοί, όσον αφορά την απασχόληση και το βιοτικό επίπεδο, ούτε οι αντίστοιχες χορηγηθείσες στους βιομηχάνους εγγυήσεις, δεν φαίνεται αυθαίρετο να υπάρχει μέριμνα, με τη θέσπιση ενός τέτοιου συστήματος, ώστε η προερχόμενη από μια ελλειμματική ζώνη παραγωγή να διατίθεται εκεί, στο μέτρο του δυνατού.

*Επί της υπάρξεως της προβαλλομένης ενισχύσεως στους τευτλοπαραγωγούς*

79 Όσον αφορά την αιτίαση που αντλείται από το ότι το σύστημα της κατατμήσεως σε περιφέρειες συνιστά ενίσχυση για τους τευτλοπαραγωγούς σε βάρος των ζαχαροβιομηχάνων, αρκεί η υπενθύμιση, όπως αναφέρει ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 98 των προτάσεών του, ότι η επαύξηση της ελάχιστης τιμής αγοράς των τεύτλων αποτελεί επίσης μια λογική συνέπεια, στο στάδιο της παραγωγής της πρώτης ύλης, της παράγωγης τιμής παρεμβάσεως.

80 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι από την εξέταση του δευτέρου ερωτήματος δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει το κύρος του κανονισμού 1785/81.

81 Συνεπώς, στα δύο υποβληθέντα από το εθνικό δικαστήριο ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι από την εξέτασή τους δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει το κύρος των κανονισμών 1580/96

και 1785/81.

**Επί των δικαστικών εξόδων**

82 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν το Συμβούλιο και η Επιτροπή, που κατέθεσαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με διάταξη της 16ης Ιουλίου 1997 ο Giudice di Pace di Genova, αποφαίνεται:

**Από την εξέταση των υποβληθέντων ερωτημάτων δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει το κύρος του κανονισμού (ΕΚ) 1580/96 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουλίου 1996, για τον καθορισμό, για την περίοδο εμπορίας 1996/97, των παραγώγων τιμών παρεμβάσεως της λευκής ζάχαρης, της τιμής παρεμβάσεως της ακατέργαστης ζάχαρης, των ελαχίστων τιμών τεύτλων Α και τεύτλων Β, καθώς και του ποσού της επιστροφής για την αντιστάθμιση των εξόδων αποθεματοποιήσεως, και του κανονισμού (ΕΟΚ) 1785/81 του Συμβουλίου, της 30ής Ιουνίου 1981, περί κοινής οργανώσεως αγοράς στον τομέα της ζάχαρης.**

Kapteyn Hirsch Ragnemalm

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 6 Ιουλίου 2000.

Ο Γραμματέας

R. Grass

Ο Πρόεδρος του έκτου τμήματος

J. C. Moitinho de Almeida